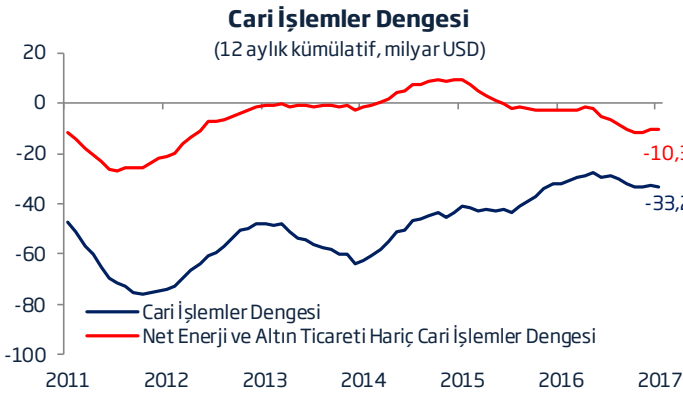


Ocak ayında cari açık beklentiler paralelinde...

Cari açık Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre 561 milyon USD genişleyerek 2,8 milyar USD olmuştur. Dış ticaret açığındaki artış ve turizm gelirlerindeki düşüş açığın genişlemesinde etkili olmuştur. 12 aylık kümülatif cari açık da yılın ilk ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %4,1 oranında genişleyerek 33,2 milyar USD olmuştur. Net enerji ve altın ticareti hariç tutulduğunda ise, açığın sınırlı da olsa düşüş kaydettiği görülmektedir.

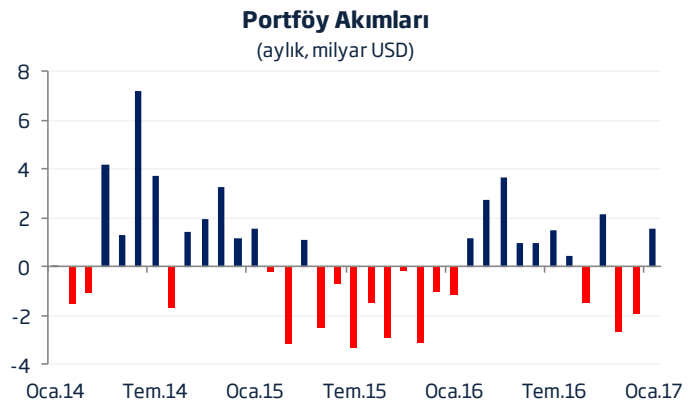
**Dış ticaret açığında genişleme...**

Ödemeler dengesi verilerine göre Ocak ayında ihracatta toparlanma kaydedilmiş olsa da ithalatın yıllık bazda 2,3 milyar USD artması dış ticaret açığının genişlemesine neden olmuştur. Bu dönemde altın ticaretinde ithalat ve ihracatın nispeten dengede olduğu gözlenmiştir.

2016 boyunca cari açığı olumsuz yönde etkileyen turizm gelirleri Ocak ayında da zayıf bir performans sergilemiştir. Net turizm gelirleri yıllık bazda %17,5 oranında azalmıştır. Ocak ayında özellikle Avrupa'dan gelen turist sayısındaki düşüş dikkat çekerken, ilişkilerin normalleşmesiyle birlikte Rusya'dan gelen turist sayısında toparlanma gözlenmiştir. Ancak, toplam turist sayısı Ocak ayında yıllık bazda 100 bin kişinin üzerinde azalarak 1,2 milyon kişi olmuştur.

Portföy yatırımlarında sermaye girişi...

2016 yılında 6,4 milyar USD sermaye girişi kaydedilen portföy yatırımları kaleminde Ocak ayında da 1,6 milyar USD'lik sermaye girişi olmuştur. Bu dönemde yurtdışı yerleşikler hisse senedi piyasasında 649 milyon USD net alım, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 802 milyon USD net satım yapmıştır. Öte yandan, Ocak ayında Hazine'nin yurt dışına ihraç ettiği tahviller ile sağladığı 2 milyar USD'lik kaynak cari açığın finansmanına önemli katkı sağlamıştır.

**Doğrudan yabancı yatırımlarda ivme kaybı...**

2016 yılında doğrudan yabancı yatırımlarda gözlenen ivme kaybı 2017 yılının ilk ayında da devam etmiştir. Ocak ayında net doğrudan yatırımlar bir önceki yıla göre yarı yarıya azalarak 360 milyon USD olmuştur. Bu dönemde net gayrimenkul yatırımları da %24,5 oranında azalarak 280 milyon USD'ye gerilemiştir. Türkiye'ye yönelik doğrudan yatırımların ülkelere göre dağılımında ise Azerbaycan ve Hollanda'nın sırasıyla %28,7 ve %23,7'lik payları ile ön plana çıktığı görülmektedir.

Diğer yatırımlar kaleminden sermaye çıkışı...

2016'da cari açığın finansmanına 6,7 milyar USD katkı sağlayan diğer yatırımlar kaleminde Ocak ayında 534 milyon USD'lik sermaye çıkışı yaşanmıştır. Bu dönemde efektif ve

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2016	Ocak 2017
Cari İşlemler Dengesi	-32.118	-33.163
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	20.287	31.958
-Doğrudan Yatırımlar	12.455	8.687
-Portföy Yatırımları	-15.719	9.036
-Diğer Yatırımlar	13.374	2.595
-Net Hata ve Noksan	10.198	11.648
-Diğer	-21	-8
Rezervler⁽¹⁾	11.831	1.205

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: Datastream, TCMB

mevduat kaleminde net 2,1 milyar USD çıkış kaydedilmiştir. Krediler vasıtasıyla ise 1,5 milyar USD'lik kaynak sağlanmıştır.

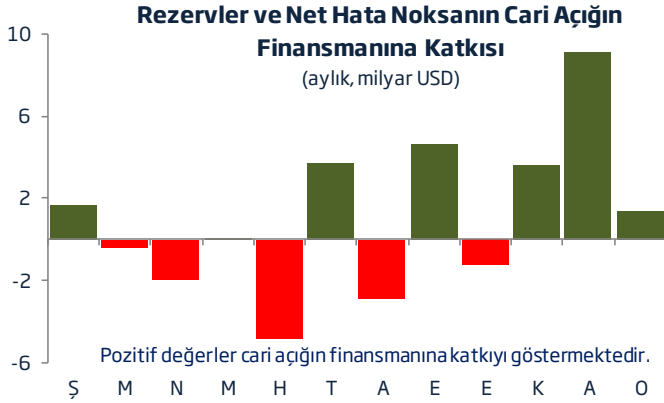
Ocak ayında bankacılık sektörü kısa vadede 203 milyon USD net borçlanırken, uzun vadede net borç ödeyicisi olmuştur. Benzer bir durum diğer sektörler için de söz konusu olmuştur.

12 aylık kümülatif verilere göre ise bankacılık sektörü kısa vadede net 5,9 milyar USD borç ödeyicisi olurken, uzun vadede net 3 milyar USD borç sağlamıştır. Böylece, sektörün uzun vadeli borç çevirme oranı Ocak ayında %109 ile yatay seyrini korumuştur. Diğer sektörlerde ise bu oran %144 olmuştur.

Ocak ayında rezervler 2,1 milyar USD azalarak cari açığın finansmanına önemli bir katkı sağlarken, net hata noksan kaleminde 687 milyon USD'lik çıkış kaydedilmiştir.

Beklentiler...

Enerji fiyatlarındaki dengeleme süreci ile birlikte dış ticaret açığındaki düşüş eğiliminin sonuna gelinmiştir. TL'deki değer kaybı kısa vadede ihracat performansını olumlu yönde etkileyebilse de, jeopolitik gelişmelerin ve AB ile son dönemde yaşanan sorunların gerek turizm gelirleri gerekse sermaye akımları kanalıyla cari açık üzerinde baskı yaratabileceğini düşünüyoruz. Bu gelişmeler ışığında önümüzdeki dönemde cari açıktaki sınırlı yükselişin sürebileceğini öngörüyoruz.



Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Ocak		%	12 Aylık Kümülatif
	2016	2017		
Cari İşlemler Dengesi	-2.201	-2.762	25,5	-33.163
Dış Ticaret Dengesi	-2.685	-3.105	15,6	-41.247
Hizmetler Dengesi	810	578	-28,6	15.193
Seyahat (net)	714	589	-17,5	13.835
Birincil Gelir Dengesi	-441	-399	-9,5	-8.947
İkincil Gelir Dengesi	115	164	42,6	1.838
Sermaye Hesabı	15	-16	-	-8
Finans Hesabı	-3.286	-3.465	5,4	-21.523
Doğrudan Yatırımlar (net)	-789	-360	-54,4	-8.687
Portföy Yatırımları (net)	1.096	-1.584	-	-9.036
Net Varlık Edinimi	309	24	-92,2	1.162
Net Yükümlülük Oluşumu	-787	1.608	-	10.198
Hisse Senetleri	-261	649	-	1.733
Borç Senetleri	-526	959	-	8.465
Diğer Yatırımlar (net)	-3.556	534	-	-2.595
Efektif ve Mevduatlar	-2.999	2.077	-	6.908
Net Varlık Edinimi	-639	3.341	-	9.404
Net Yükümlülük Oluşumu	2.360	1.264	-46,4	2.496
Merkez Bankası	-18	-8	-55,6	-466
Bankalar	2.378	1.272	-46,5	2.962
Yurt Dışı Bankalar	2.440	1.512	-38,0	3.554
Yabancı Para	706	556	-21,2	32
Türk Lirası	1.734	956	-44,9	3.522
Yurt Dışı Kişiler	-62	-240	287,1	-592
Krediler	-268	-639	138,4	-5.691
Net Varlık Edinimi	390	-57	-	-216
Net Yükümlülük Oluşumu	658	582	-11,6	5.475
Bankacılık Sektörü	48	187	289,6	-2.870
Bankacılık Dışı Sektörler	724	225	-68,9	8.982
Ticari Krediler	-391	-901	130,4	-3.815
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	102	-3	-	3
Rezerv Varlıklar (net)	-37	-2.055	5.454,1	-1.205
Net Hata ve Noksan	-1.100	-687	-37,5	11.648

Kaynak: Datastream, TCMB

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman
eren.demir@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.